

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 15P/4/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3821200329
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 01. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Kiššová
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2021:3821200329.1

Uznesenie

Okresný súd Prievidza v právnej veci starostlivosti o maloleté deti S., a to F., nar. XX.X.XXXX a T., nar. XX.X.XXXX, zast. opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Prievidzi, t.č. Diagnostické centrum, Slovinská č. 1, Bratislava, deti rodičov O. S., nar. X.X. XXXX, bytom S. T. č.XXX, matky O. G., zomr. X.X.XXXX, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Prievidzi o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd nariaduje, aby maloleté deti F. S., nar. XX.X.XXXX a T. S., nar. XX.X.XXXX, t.č. Diagnostické centrum, Slovinská č. 1 Bratislava boli odovzdané a naďalej dočasne umiestnené v Diagnostickom centre Bratislava, Slovinská č. 1.

II. Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Prievidzi ukladať, aby po uplynutí troch mesiacov od právoplatnosti tohto uznesenia podal podnet, resp. návrh na začatie konania vo veci samej v závislosti od záveru hodnotiacej správy z Diagnostického centra v Bratislave.

II. Výkon neodkladného opatrenia nenariaduje.

odôvodnenie:

1/ Dňa 22.1.2021 podal Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Prievidzi návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým navrhuje obe maloleté deti ponechať v starostlivosti Diagnostického centra v Bratislave na dobu troch mesiacov. Návrh odôvodnil tým, že spisová dokumentácia maloletých detí Vargových na oddelení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately je evidovaná od februára 2018 na základe oznámenia Základnej školy ul. Rastislavova, Prievidza o zanedbávaní povinnej školskej dochádzky maloletého F.. Maloleté deti pochádzajú z družského vzťahu O. G. a O. S.. Rozsudkom Okresného súdu Košice č. k. 41P/49/20111 boli maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti matke a otec bol zaviazaný platením výživného. Rodičia žili v spoločnej domácnosti, kde otec pracoval a matka zabezpečovala starostlivosť maloletým deťom. Z dôvodu, že rodičia s úradom na základe oznámenia zo školy o zanedbávaní dochádzky maloletého T. nespolupracovali, rodina často menila svoj pobyt, vzťahy v rodine boli vážne dlhodobo narušené a rodičia mali požívať alkoholické nápoje, úrad dňa 10.05.2018 podal podnet na uloženie výchovného opatrenia - dohľad. Uznesením Okresného súdu Prievidza, č.k. 11P/50/2018 zo dňa 07.02.2019 právoplatným dňa 24.04.2019 súd nariadil nad maloletými deťmi výchovné opatrenie - dohľad na dobu 6 mesiacov a uložil rodičom a maloletým deťom sociálne poradenstvo prostredníctvom ambulantného výchovného opatrenia s miestom výkonu Prievidza, G. XXX/XX na 6 mesiacov.

Výchovné opatrenie dohľad si splnilo čiastočne svoj účel, avšak rodičovské kompetencie boli aj naďalej oslabené a v rodinu bolo potrebné i naďalej motivovať a podporovať v starostlivosti o deti. Matka si postupne začala uvedomovať problémové správanie svojich maloletých detí, čo do tej doby odmietala priznať, poukazovala na nerešpektovanie autority, nezájum o školské povinnosti a plnenie si povinnej školskej dochádzky. Správanie maloletých detí mohlo byť ovplyvnené aj výchovou bez pravidiel a povinností, narušeným rodičovským vzťahom a mohlo benevolentným správaním sa rodičov.

Rodina žila striedavo v A., neskôr v C., potom v D. A.. Hygiena a čistota domácnosti počas šetrení bola na nižšej úrovni. Na matku bolo zo strany starej matky zo strany otca maloletých detí často poukazované, že požíva alkoholické nápoje a zanedbáva starostlivosť o deti. V rodine bolo opakovane vykonávané šetrenie s cieľom sledovania a zabezpečenia úrovne starostlivosti o maloleté deti, matka i otec boli vedení k zlepšeniu vzájomných vzťahov, k predchádzaniu konfliktov medzi sebou a k absencii od užívania alkoholických nápojov, k spolupráci so školou a tiež k zlepšeniu hygieny v domácnosti.

V júni 2020 bolo úradu písomne oznámené základnou školou, že maloleté deti chodia do školy nepripravené, domáce úlohy za nich vypracováva matka, nenesli si školské pomôcky a matka so školou nespolupracovala. Taktiež školský špeciálny pedagóg počas sedenia so žiakom okrem iného vyhodnotil, že maloletý T. nemá dostatočne osvojené základy čítania, písania.

Dňa 24.06.2020 bola úradu doručená správa z Obvodného oddelenia Policajného zboru D. A., v ktorej sa uvádza, že mali hlásené anonymné oznámenie vo veci týrania psov v domácnosti matky maloletých detí, ktorá mala byť podľa vyjadrenia príslušníka polície pod vplyvom alkoholu, chovať sa arogantne, avšak dychovú skúšku odmietla. Privolaná hliadka odchodom z domácnosti usúdila, že maloleté deti nie sú ohrozené konaním matky.

Aj napriek vykonávaným opatreniam sociálnoprávnej ochrany a detí a sociálnej kurately sa nepodarilo zlepšiť rodičovské zručnosti matky a u maloletých detí sa začínalo prejavovať nevhodné správanie, pretože nerešpektovali dospelú autoritu v domácom ani v otvorenom školskom prostredí a neplnili si školské povinnosti. Z dôvodu pretrvávajúcej benevolentnej výchovy matky ako aj jej prejavujúcich sa nedostatkov v starostlivosti o maloleté deti úrad podal dňa 17.7.2020 podnet na uloženie výchovného opatrenia. Uznesením Okresného súdu Prievidza č.k. 5P/27/2020 zo dňa 21.10.2020 právoplatného dňa 30.10.2020 bolo nad výchovou maloletých detí nariadené výchovné opatrenie na zabezpečenie odbornej diagnostiky - pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku najdlhšie na tri mesiace.

Dňa 7.9.2020 matka detí pre zhoršený zdravotný stav bola hospitalizovaná a v poobedňajších hodinách toho istého dňa zomrela. Otec spolu s deťmi odišli bývať do bytu k starej matke zo strany otca. Počas pohovoru otec verbalizoval, že aj napriek tomu, že ho deti nerešpektujú má záujem zabezpečovať im starostlivosť a v čase, kedy bude v práci, mu so starostlivosťou o deti bude pomáhať jeho matka. Maloletým deťom úrad sprostredkoval krízovú intervenciu na referáte poradensko-psychologických služieb v súvislosti s úmrtím matky. V septembri 2020 sa s úradom telefonicky skontaktovala stará matka zo strany otca, ktorá uviedla, že deti ju ani otca nerešpektujú, avšak poradenstvo na referáte poradenskopsychologických služieb odmietla, nakoľko deti odmietajú ísť k psychologičke. Dňa 16.9.2020 sa na úrad dostavil otec detí, ktorý uviedol, že napriek snahe ho deti nerešpektujú, preto má záujem umiestniť deti na dobrovoľný pobyt v zariadení do rozhodnutia súdu. Úrad sprostredkoval otcovi pre maloleté deti dobrovoľný pobyt, ktorý sa mal vykonávať v Diagnostickom centre pre deti Bratislava. Maloleté deti F. a T. boli umiestnené do zariadenia dňa 10.11.2020, kde sa nachádzajú doteraz. Počas diagnostiky v zariadení nebolo možné vykonať návštevu detí pre nariadené opatrenia v súvislosti so šíriacim sa vírusom Covid 19. Úrad sa viac krát telefonicky skontaktoval s pracovníčkou zariadenia, ktorá uviedla, že deti odmietajú telefonicky komunikovať s otcom aj so starou matkou, avšak medzi rovesníkmi nemajú problémy s komunikáciou, našli si aj kamarátov, preto bola psychologičkou odporúčaná aj písomná komunikácia detí s otcom a starou matkou.

Maloleté deti boli uvoľnené na krátkodobý pobyt do domácnosti otca počas vianočných prázdnin od 17.12.2020 do 7.1.2021. Otec uviedol, že videl zmenu v správaní maloletých detí, zhodnotil, že je potrebné s nimi pracovať a venovať sa im. Priebeh vianočných prázdnin hodnotil ako dobrý, trávili spolu čas pri hrách, pozieraním rozprávok a chodili do prírody. So starostlivosťou o deti mu pomáhala aj stará matka zo strany otca, ktorá sa vyjadřila, že pobyt v zariadení maloletým prospieva.

Úrad si vyžiadala aj správu z diagnostického pobytu detí, z ktorej okrem iného vyplýva, že maloleté deti po návrate z vianočných prázdnin priznávali, že dochádzalo v domácnosti k vzájomným konfliktným situáciám, ktoré mala potvrdiť aj stará matka.

Otec doposiaľ verbalizoval, že má záujem starať sa o deti a nemá záujem o ďalší pobyt detí v zariadení aj napriek odporúčaniam zariadenia pokračovať v pobyte detí. Dňa 19.1.2021 úrad telefonicky kontaktoval úrad, že konzultoval možnosť návratu detí do jeho domácnosti aj s diagnostickým centrom, kde mu opakovane uviedli, že sa javí vhodné a potrebné, aby deti pokračovali aj naďalej v pobyte v diagnostickom centre, nakoľko nemajú spracovanú smrť matky a pri problémoch sa uzatvárajú do seba, preto netrvá na návrate detí do domácnosti a súhlasí, aby deti pokračovali v diagnostickom pobyte, kde majú každý deň k dispozícii psychológa, ktorý sa im môže venovať.

Otec detí žije v dvojizbovom byte na adrese S. T je samostatne zárobkovo činná osoba, pracuje v oblasti stavebných prác.

Vzhľadom k tomu, že dňa 30.1.2021 uplynie lehota uloženého výchovného opatrenia a otec detí zmenil svoje rozhodnutie aj s poukazom na problémové správanie maloletých detí počas vianočných prázdnin a má záujem, aby maloleté deti pokračovali v diagnostickom pobyte, čo odporúča aj diagnostické centrum a s otcom je potrebné pracovať na osvojení si rodičovských zručností navrhuje preto vydať neodkladné opatrenie.

2/ K návrhu bola pripojená správa z Diagnostického centra Bratislava zo dňa 11.1.2021, z ktorej vyplýva, že mal. F. sa v zariadení adaptoval spontánne, bez problémov, dosahuje veľmi dobré hodnotenia, je snaživý a zapája sa do výchovnovzdelávacieho procesu. Je pomerne aktívny pri výchovných činnostiach, zapája sa do športových aktivít. V kolektíve je skôr tichšej povahy, nemá žiadne konfliktné situácie. V škole má pomalšie psychomotorické tempo, pri príprave na vyučovanie je pomalý, neverí si a vyžaduje pomoc a kontrolu. V individuálnom kontakte je tichý, uzavretý, nekomunikatívny, osobnostne sa javí pubertálny, introvertný, plný vnútorného napätia. Kontakt s otcom odmietal, skôr komunikuje stará matka. T. sa v zariadení adaptoval tiež spontánne, rešpektuje pravidlá zariadenia, rešpektuje dospelých, nechá sa usmerniť. Zúčastňuje sa vzdelávania v škole, má skôr negatívny až ľahostajný vzťah k škole, tendencia k pohodlnosti. V škole slabšia vedomostná úroveň, problémy v čítaní, pomalé pracovné tempo, oslabená pozornosť. V individuálnom kontakte je milý, usmievaný, ohľadom rodinných problémov sa uzatvára, plače. Odmieta telefonovať otcovi, či babke, pozitívny vzťah má k starému otcovi. Zo záveru správy vyplýva, že náročnú životnú situáciu detí zvládajú s problémami a spracovávať smrť matky budú ešte dlhý čas. Aktuálne u nich prevládajú pocity hnevu, pocity napätia, ktoré obracajú najmä voči otcovi a starej matke. Odporúča sa naďalej pokračovať v diagnostickom pobyte, pobyt predĺžiť o ďalšie tri mesiace.

3/ Podľa § 360 ods. 1,2 CMP neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

Ak súd nariadi neodkladné opatrenie bez návrhu pred začatím konania vo veci samej, začne konanie vo veci samej alebo poučí účastníkov o možnosti podať návrh na začatie konania vo veci samej.

4/ Podľa § 367 ods. 1 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

5/ Vychádzajúc zo skutkových zistení z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, záveru správy Diagnostického centra v Bratislave z 11.1.2021 a obsahu pripojených spisov OS Prievidza sp. zn. 5P/27/2020 a v rámci neho ostatných spisov, dospel súd k záveru, že návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je možné vyhovieť. Obe maloleté deti sa aktuálne na základe uznesenia OS Prievidza sp. zn. 5P/27/2020 zo dňa 21.10.2020 nachádzajú v Diagnostickom centre pre deti v Bratislave, a to v dôsledku nariadenia výchovného opatrenia smerujúceho k zabezpečeniu odbornej diagnostiky.

6/ Z poslednej správy tohto zariadenia vyplýva potreba, aby obe maloleté deti boli ponechané v zariadení za účelom pokračovania v diagnostickom pobyte, pretože deti nemajú ešte zvládnutú ťažkú životnú situáciu, v ktorej sa aktuálne nachádzajú. Naďalej sú prítomné konfliktné situácie u detí, prevláda nespokojnosť s ich správaním po návrate z domáceho prostredia. Za tohto stavu aj podľa názoru súdu je v najlepšom záujme, aby maloleté deti zostali v diagnostickom zariadení, kde majú zabezpečené odborné vedenie. I keď otec javí záujem o deti, deti ho aktuálne odmietali, preto je potrebné s deťmi pracovať aj na pochopení situácie vo vzťahu k otcovi. Taktiež podľa tvrdení úradu je potrebné pracovať aj na tom, aby si otec osvojil rodičovskú zručnosť.

7/ V zmysle § 360 ods. 2 CMP súd poučil navrhovateľa, teda Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Prievidzi, aby po troch mesiacoch od právoplatnosti uznesenia posúdil podanie návrhu, resp. podnetu na začatie konania ohľadom ďalšieho výchovného prostredia maloletých detí. Súd neurčoval preto čas trvania neodkladného opatrenia, pretože nie je zrejmé, či starostlivosť o deti preberie otec, kedy ani rozhodnutie súdu nebude potrebné, resp. bude potrebné riešiť výchovné opatrenie alebo iné náhradné rodinné prostredie. Kolízny opatrovník však po troch mesiacoch podá súdu správu o ďalšom vývine detí.

8/ Keďže maloleté deti sa nachádzajú v diagnostickom zariadení, nebolo potrebné začať konanie o výkon rozhodnutia v zmysle § 359 ods. 3 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Trenčíne. Odvolanie sa podáva na Okresný súd Prievidza v troch vyhotoveniach. Odvolanie musí obsahovať okrem všeobecných náležitostí (označenie súdu, ktorému je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisovú značku konania, podpis), označenie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa toto rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha. Uznesenie je vykonateľné jeho vyhotovením dňa 27.1.2021.